

18 Οκτωβρίου, 1995

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ/στές]

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΣΙΡΛΗΣ,

Εφεσείων - αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΑΡ.2),

Εφεσιβλήτων - καθ' ών η αίτηση.

(Αναθεωρητική Έφεση αρ. 1272)

Δέουσα έρευνα — Προσφυγή εναντίον απόφασης του Υπουργείου
Εμπορίου και Βιομηχανίας για απόρριψη αιτήματος του εφεσείο-
ντα για παροχή σ' αυτόν άδειας εξαγωγής κρεμμυδιών — Ισχυρι-
σμός για παράλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας στη λήψη της επί-
δικης διοικητικής απόφασης που τεκμηριώθηκε από στοιχεία των 5
φακέλλων, που έδειχναν την κατάσταση της αγοράς σε χρόνο μετα-
γενέστερο του χρόνου υποβολής της αίτησης — Επικύρωση της δι-
οικητικής απόφασης από το πρωτόδικο Δικαστήριο — Αποφασί-
στηκε στην έφεση ότι η ανάγκη για διεξαγωγή έρευνας για διαπί-
στωση των αναγκών της ντόπιας αγοράς σε συνάρτηση με τα απο- 10
θέματα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, ήταν υπό τις συνθή-
κες επιβεβλημένη και εξόφθαλμη — Η πρωτόδικη απόφαση κρίθη-
κε υπό τις συνθήκες εσφαλμένη και ακυρώθηκε.

Αιτιολογία διοικητικής πράξης — Αιτιολογία που στηρίζεται σε πε-
πλανημένη εκτίμηση γεγονότων, οδηγεί στην ακύρωση της διοικητι- 15
κής πράξης η οποία στηρίζεται σ' αυτά.

Διοικητικό Δίκαιο — Ελευθερία δράσης της διοίκησης — Η διοίκηση
δεν δεσμεύεται από όρους που κατ' ισχυρισμό τέθηκαν σ' αυτή, ελ-
λείπει οιασδήποτε σχετικών στοιχείων.

Το ορθό πλαίσιο της έφεσης καθορίστηκε με ενδιάμεση απόφα- 20
ση, η οποία δόθηκε ενωρίτερα από τον Πική, Π.

- 5 Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου εφαρμόζοντας τις νομικές αρχές που αναφέρονται πιο πάνω επέτρεψε την έφεση, για έλλειψη δέουσας έρευνας και αιτιολογίας και παραμέρισε την πρωτόδικη απόφαση με έξοδα σε βάρος του δημοσίου. Επίσης ακύρωσε την επίδικη απόφαση βάσει του άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα υπέρ του εφεσείοντα.

Έφεση.

- 10 Έφεση εναντίον της απόφασης του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Αρτεμίδης, Δ.) που δόθηκε στις 20 Δεκεμβρίου, 1990 (Προσφυγή αρ. 117/90), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή του εφεσείοντα εναντίον της απόρριψης του αιτήματός του για την παροχή άδειας εξαγωγής κρεμμυδιών.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον εφεσείοντα.

- 15 *Στ. Ιωαννίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τον Γενικό Εισαγγελέα, για τους εφεσίβλητους.*

Cur. adv. vult.

Γ. ΠΙΚΗΣ, Π: Ο δικαστής Νικήτας θα απαγγείλει την απόφαση, που είναι ομόφωνη.

- 20 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η ενδιάμεση απόφαση του δικαστηρίου, μετά που άκουσε τη σχετική επιχειρηματολογία των διαδίκων, η οποία δόθηκε ενωρίτερα από τον Πική, Π., καθόρισε τη βάση και το ορθό πλαίσιο της υπό κρίση έφεσης. Απέμειναν για εξέταση, ως επακόλουθό της, οι λόγοι έφεσης που προβάλλουν ότι λανθασμένα το
25 πρωτόδικο δικαστήριο δε δέχθηκε τις εισηγήσεις του αιτητή για έλλειψη δέουσας έρευνας και αιτιολόγησης της επίδικης απόφασης.

- 30 Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Το 1989 σημειώθηκε μεγάλη παραγωγή κρεμμυδιών. Και ανάλογο πρόβλημα στη διάθεσή τους. Έγινε μάλιστα τόσο οξύ που απασχόλησε όχι μόνον τον Υπουργό και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, αλλά έφτασε μέχρι τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τελικά πραγματοποιήθηκε και σύσκεψη όλων των παραγόντων υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το Νοέμβριο του 1989
35 συνεργατικός οργανισμός (ο ΣΕΔΙΓΕΠ) εξασφάλισε αγοραστή στο Λίβανο για 2.000 τόνους, ο οποίος όμως ζήτησε να τύχει μο-

νοπωλιακής μεταχείρισης. Να μην εξαχθούν άλλες προσότητες του προϊόντος από την Κύπρο στη χώρα του. Η αρμόδια υπηρεσία χορήγησε την απαιτούμενη άδεια για την εξαγωγή της ποσότητας που συμφωνήθηκε. Αυτό έγινε στις 13/11/89.

Στις 16/11/89 ο αιτητής ζήτησε άδεια για να εξάξει 1.200 τόνους κρεμμύδια στη Βηρυτό, αλλά η αίτησή του απορρίφθηκε στις 7/12/93, αφού στο μεταξύ προσκόμισε τη συμφωνία που συνήψε, όπως του ζητήθηκε. Στην απορριπτική απάντηση η διοίκηση ισχυρίστηκε ότι δεν είχε εγκριθεί το αίτημα για να μην προκληθεί έλλειψη του προϊόντος επιτόπια. 5

Η διερεύνηση των βασικών στοιχείων ή συνθηκών που αφορούν ή περιστοιχίζουν μία υπόθεση αποτελούν προϋπόθεση για τη νομιμότητα της απόφασης που λαμβάνεται σε σχέση με αυτή. Το βάθος και η έκταση που μπορεί να πάρει η έρευνα δεν είναι δυνατό να προκαθορισθούν. Προσδιορίζονται με βάση τα δεδομένα κάθε περίπτωσης. Στο προκείμενο ήταν εξόφθαλμη η ανάγκη να διαπιστωθούν οι ανάγκες της ντόπιας αγοράς σε συνάρτηση με τα υπάρχοντα κατά τον κρίσιμο χρόνο αποθέματα. 10 15

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας επιχείρησε να αντικρούσει το επιχείρημα για απουσία ικανοποιητικής έρευνας παραπέμποντας σε αριθμό εγγράφων που είναι συγκεντρωμένα στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Στάθηκε ιδιαίτερα στο ερ. 104 που δείχνει το βαθμό στον οποίο μειώθηκε το πλεόνασμα και ότι διαφαινόταν κάποιος κίνδυνος έλλειψης του προϊόντος, που οι αρχές ήταν έτοιμες να αντιμετωπίσουν. Παρατηρούμε όμως πως το σημείωμα φέρει ημερ. 22/12/89 και δείχνει την κατάσταση της αγοράς σε χρόνο μεταγενέστερο της αίτησης που υπέβαλε ο αιτητής. Αντίθετα, τα στοιχεία που υπήρχαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, τα οποία διεξήλθαμε, δίνουν άλλη εικόνα των πλεονασμάτων και είναι έκδηλη η ανησυχία των αρχών για την απαλλαγή και διάθεσή τους. 20 25 30

Είναι φανερό πως η απόφαση λήφθηκε χωρίς να προηγηθεί έρευνα ή η σωστή έρευνα. Γιαυτό και πάσχει. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και για την αιτιολογία η οποία στηρίχθηκε σε πεπλανημένη εκτίμηση. Εκφράζει απόλυτα την παρούσα περίπτωση η παρατήρηση του Δ. Κόρσου "Διοικητικό Δίκαιον" Γενικό Μέρος, σελ. 150: 35

"Αιτιολογία στηριζόμενη επί πραγματικών περιστατικών ανυποστάτων, ελέγχεται ως πλημμελής και οδηγεί στην ακύ-

ρωση της επί των ανυπάρχτων αυτών περιστατικών στηριζομένης διοικητικής πράξεως.”

Τα συμπεράσματα της πρωτόδικης απόφασης περί του αντιθέτου κρίνονται αβάσιμα και παραμερίζονται.

- 5 Υπάρχει ένα τελευταίο ζήτημα. Αφορά τον ισχυρισμό πως λόγω του όρου που έθεσε ο Λιβάνιος εισαγωγέας η διοίκηση αυτοδεσμεύθηκε να μην εκδώσει άλλη άδεια για να διαφυλαχθεί το μονοπώλιο του τελευταίου. Πρώτα πρώτα από κανένα στοιχείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι η διοίκηση, εκδίδοντας την άδεια στη
- 10 ΣΕΔΙΓΕΠ δέχθηκε τον όρο που της έθεσε ο ξένος εισαγωγέας. Εν πάση περιπτώσει έχει λεχθεί συναφώς από τον κ. Αγγελίδη ότι δε φαίνεται, όπως θα έπρεπε, από την άδεια να απορριφθηκε ένας τέτοιος όρος.

- 15 Η διοίκηση δεν είχε τέτοια υποχρέωση. Το θέμα δεν την αφορούσε. Η ελευθερία δράσης της στο προκείμενο παρέμεινε ακέραιη. Ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος.

- 20 Για τους παραπάνω όμως λόγους η έφεση πετυχαίνει. Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται. Με έξοδα σε βάρος του δημοσίου. Ακυρώνουμε την επίδικη απόφαση με βάση την εξουσία που μας παρέχεται από το άρθρ. 146.4(β) του συντάγματος.

Η έφεση επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ του εφεσείοντα.